

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: **R. H.**, nar. X
bytem X
zastoupen advokátem JUDr. Milošem Jirmanem
sídlem Nádražní 600/21, 591 01 Žďár nad Sázavou
proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 11. 2023, X,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalované, kterým bylo rozhodnuto ve věci námitek proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 11. 9. 2023, č. j. X, tak, že námitky žalobce byly zamítnuty a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo potvrzeno. V řízení před

správními orgány byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, neboť pracovní schopnost žalobce poklesla pouze o 30 %.

II. Podání účastníků

2. V podané žalobě žalobce namítl, že bylo rozhodnuto na základě neúplných skutkových zjištění a na jejich základě dospěla žalovaná k nesprávným skutkovým i právním závěrům. Uvedl, že žalovaná nemohla mít při vypracování posudku k dispozici poslední lékařské zprávy žalobce, a že žalobce je s ohledem na dlouhodobou pracovní neschopnost a pracovní rekomandaci vyloučen z trhu práce. Zároveň poukázal na rozdílné hodnocení míry poklesu pracovní schopnosti v řízení před správním orgánem prvního stupně a žalovanou.
3. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby s tím, že posudek zdravotního stavu žalobce splňuje požadavek úplnosti, přesvědčivosti a celistvosti a jednoznačně vymezil příčinu dlouhodobě nepříznivého stavu žalobce. K prokázání zdravotního stavu žalobce navrhla provedení posudku odborným lékařským posouzením.
4. Žalobce v replice setrval na svých námitkách a ztotožnil se s návrhem na provedení důkazu odborným lékařským posouzením. Po vypracování posudku posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“) žalobce uvedl, že s ním nesouhlasí, neboť nekoresponduje lékařským zprávám ani faktickému stavu.

III. Posouzení věci krajským soudem

5. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná.
6. Žaloba není důvodná.
7. Z obsahu správního spisu vyplývá, že lékařem OSSZ Žďár nad Sázavou byl dne 30. 8. 2023 vyhotoven posudek o invaliditě, dle něhož se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s . poklesem jeho pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 20 % s navýšením dle § 3 odst. 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb. o 10 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 %, jelikož se jedná o postižení více úseků páteře, omezení pohyblivosti, bez známek postižení nervu, na horní hranici pásma.
8. V řízení o námitkách byl pracovištěm ČSSZ Ostrava, odd. lékařské posudkové služby, dne 25. 7. 2023 vypracován posudek o invaliditě žalobce, dle něhož se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 %, jelikož se v případě žalobce jedná o víceetážový chronický bolestivý páteřní syndrom na podkladě

počínajících degenerativních změn, bez průkazu kořenové symptomatologie. Navýšení dle § 3 odst. 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb. o 10% posudek žalované nepřiznal.

9. Krajský soud nechal vypracovat posudek PK MPSV (posudek ze dne 29. 8. 2024), který byl proveden u jednání soudu jako důkaz. PK MPSV zasedala ve složení předsedy komise, lékaře z oboru neurologie a tajemníka. Žalobce nebyl jednání přítomen, ale s posudkovým závěrem byl seznámen písemně. PK MPSV vycházela při zpracování posudku z podkladové dokumentace, vč. pracovní anamnézy, a dospěla k závěru, že u žalobce nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, tj. žalobce není invalidní.
10. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění platí, že při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %.
11. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou (důchod podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem), a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám a dle shora citované úpravy za tímto účelem pověří k posouzení zdravotního stavu žalobce (pokud žalobní námitky tímto směrem míří) posudkovou komisi MPSV. Posudek této posudkové komise, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 Ads 12/2013–22).
12. V případě invalidity musí být z posudku vždy zřejmé, že zdravotní stav posuzované osoby byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotní dokumentace i s přihlédnutím ke všem jí tvrzeným obtížím, dále v něm musí být uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav lze podřadit pojmu dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, a pokud ano, v jakém rozsahu v důsledku zdravotního postižení poklesla schopnost pracovní činnosti posuzovaného. Procentuální míru poklesu schopnosti pracovní činnosti podle charakteru zdravotního postižení pak komise hodnotí podle přílohy k právnímu předpisu, přičemž zdravotní postižení musí být zařazeno s ohledem na druh a intenzitu postižení pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku této přílohy, a současně musí být objasněno, proč v rámci zde stanoveného rozpětí komise určila

míru poklesu pracovní schopnosti v dané výši. Dále musí být zváženo i rozsah a závažnost dalšího nebo dalších zdravotních postižení pro možné zvýšení (nebo snížení) základního bodového ohodnocení a případně provedena i rámcová pracovní rekomandace (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 3 Ads 91/2012–19).

13. K tomu je třeba nejprve poznamenat, že při určení míry poklesu pracovní schopnosti nemá žalovaná žádný prostor pro správní uvážení. Jedná se o otázku posouzení zdravotního stavu (které závisí na využití odborných lékařských znalostí) dle kritérií zákona o důchodovém pojištění a vyhlášky o posuzování invalidity. V tomto ohledu je daná otázka předmětem plného soudního přezkumu za využití odborného podkladu v podobě posudku PK MPSV. Ostatně, pokud by tomu bylo jinak, meze přezkumu správního uvážení jsou mnohem užší – soud by správní uvážení nemohl nahradit vlastní úvahou a mohl by zkoumat pouze to, zda správní orgán při jeho aplikaci nevybočil z mezí stanovených ústavními principy, zejména zákazu libovůle, ochrany rovnosti a zákazu diskriminace a zachovávání lidské důstojnosti.
14. Žalovaná obecně nemá možnost jakkoliv hodnotit vhodnost právní úpravy a způsobu posuzování poklesu pracovní schopnosti dle vyhlášky o posuzování invalidity. Teoreticky není vyloučeno, aby krajský soud z určitých důvodů k některému ustanovení vyhlášky nepřihlédl, případně shledal dokonce rozpor zákona s ústavním pořádkem (a využil postupu dle čl. 95 odst. 2 Ústavy), k tomu by však musely v konkrétní věci vést silné ústavně právní důvody, které v nyní projednávané věci soud nespátňuje.
15. Další podstatnou skutečností je, že soud je při hodnocení zákonnosti rozhodnutí žalovaného povinen vycházet ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době vydání rozhodnutí správních orgánů (viz § 75 s. ř. s. – k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2017, č. j. 6 Ads 316/2016–28, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2020, č. j. 9 Ads 289/2019–39).
16. Soud se proto zabýval tím, zda byly splněny požadavky na posouzení zdravotního stavu PK MPSV při zohlednění skutkového stavu, který zde byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
17. Žalobcem byly předloženy listinné důkazy, které jsou datovány až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a to zpráva z hematologické ambulance Nemocnice Nové Město na Moravě ze dne 19. 4. 2024 a z neurologické ambulance téže nemocnice ze dne 13. 5. 2024.
18. PK MPSV ve svém posudku dospěla ke shodným závěrům jako posudkoví lékaři při předcházejícím posouzení zdravotního stavu žalobce. Při zhodnocení žalobce dospěla posudková komise k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýraznějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., v platném znění, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 10–20 %, posuzovanému byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 20 %. U posuzovaného se jedná o víceetážový chronický

bolestivý syndrom na podkladě počínajících degenerativních změn, jde o lehké funkční postižení páteře bez průkazu kořenové symptomatologie.

19. Obsah posudku PK MPSV je zcela jednoznačný a přehledný. Žalobce nijak netvrdí, že by posudkoví lékaři nevycházeli z lékařských zpráv, které by mu předložil, případně, že by pominuli nějaká další vyšetření. Z posudku jasné plyne, že převažující zprávy, které byly předloženy, se týkaly neurologických, resp. revmatologických obtíží žalobce. V tomto směru také bylo posouzení vedeno a v tomto směru jsou závěry posudku zcela dostatečné.
20. Žalobce v reakci na posudek PK MPSV namítal další zhoršování zdravotní stavu, nicméně případná progrese zdravotního stavu po vydání žalobou napadeného rozhodnutí nemůže být důvodem pro jeho zrušení. Soud zdůrazňuje, že i PK MPSV je vázána skutkovým stavem, který zde panoval v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí, tj. k přezkumu zdravotního stavu může přistoupit pouze k tomuto datu. Zprávy, které popisují zdravotní stav žalobce po datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí, jsou proto posudkově nerelevantní.
21. Pokud jde o tvrzenou hypotenzi (nízký krevní tlak), tak žalobce nikdy v průběhu správního ani soudního řízení nedoložil žádnou lékařskou zprávu z oblasti kardiologie, resp. jakoukoliv zprávu, která by se zabývala otázkou oběhových obtíží žalobce. Soud nepochybně, že v rámci lékařských zpráv je v posudku PK MPSV konstatována zpráva z interní ambulance Nemocnice Nové Město na Moravě ze dne 27. 1. 2023, kde je uvedena jako příčina akutního kolapsu arteriální hypotenze, nicméně nebylo doloženo žádné další posudkově relevantní došetření zdravotního stavu žalobce, které by dokládalo arteriální hypotenzi jako příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce. K tomu soud zároveň uvádí, že arteriální hypotenze není, na rozdíl od arteriální hypertenze, uvedena v kapitole IX. vyhlášky č. 359/2009 Sb. jako zdravotní postižení srdce a oběhové soustavy, které by vedlo k invaliditě.
22. Tvrzení žalobce o neúplnosti posudku stran nepřezkoumatelnosti z důvodu nesrozumitelnosti závěru, že další nálezy a diagnózy nejsou posudkově významné taktéž není důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. Pokud dospěla PK MPSV k závěru, že krom výše uvedeného zdravotního postižení jsou další diagnózy posudkově nevýznamné, jedná se o nálezy, ze kterých je prokázán stav, který nevykazuje žádnou, nebo jen takovou funkční odchylku, která nemá žádný, nebo jen minimální dopad na pokles pracovní schopnosti žalobce. Tj. krom výše uvedeného nálezu mají ostatní zdravotní nálezy výrazně nižší dopad na pracovní schopnost žalobce, a proto jsou posudkově nevýznamné. Není proto důvod, aby se jimi PK MPSV detailně zabývala.
23. S ohledem na vše uvedené dospěl soud k závěru, že předložený posudek splňuje parametry kladené na něj ustálenou judikaturou správních soudů. Posudkové hodnocení je z hlediska relevantních zdravotních omezení žalobce úplné a z hlediska souladu posudkových závěrů také přesvědčivé. Soud se ztotožňuje se závěry PK MPSV a žalované, že žalobce ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí nebyl invalidní.

V. Závěr a náklady řízení

24. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení ex lege (§ 60 odst. 2 s. ř. s.). O nákladech ustanoveného zástupce rozhodne soud samostatně.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 25. listopadu 2024

Petr Sedlák v. r.
samosoudce